

ASPFJÄRILEN - SVERIGES VACKRASTE FJÄRIL

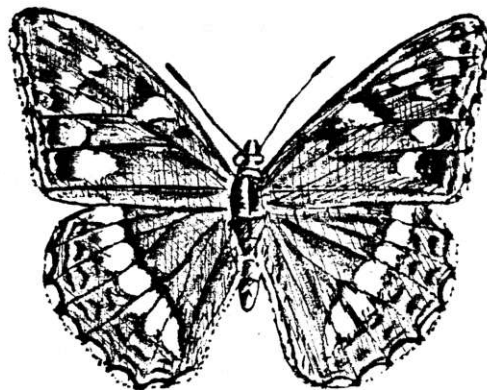
del 2

av Göran Ripler

Arbetet och "semestern" med aspfjärilar fortsatte under år 1984. Året 1984 hade en extremt varm vår; så var t.ex. halva månadens maximala dagstemperatur över + 15°C i april. Enligt Ingvar Svensson inföll den varmaste perioden under insamlingsåret 1985 redan i maj och på många håll registrerades då årets högsta temperatur.

Detta medförde att jag därför tog mig ut tidigare detta år och fångade en aspfjärilshanne den 26.6.1984 vid en nästan intorkad vattenpuss på en liten grusväg vid Buddetorp, Baggetorp utanför Katrineholm. Den var nykläckt.

Bredvid finns, eller kanske snarare fanns, stora aspbestånd där bl.a. "bluffgetingen" d.v.s. Allmänna poppelglasvingen - Sesia apiformis - flög samma dag; och även tidigare på våren i april - från 8. april och framåt flög brun och grå flickfjäril, dvs. Archiearis parthenias och Archieras notha. Båda arterna stod för en massflygning; populationerna för båda arterna var kanske tresiffrig.



Nästa aspfjärilsexemplar, n:r 2, var en något sliten aspfjärilshanne. Den togs 30.6.1984 på en grusväg som bevarat litet av sin fukt pga. skugga. Fyndplatsen var strax utanför Katrineholm - bakom slottet i Eriksberg - en sidoväg mot Klickesta. Fjärilen var förmodligen attackerad av någon fågel eftersom den hade en ganska symmetrisk skada på bakvingarna. Fjärilen var något sliten, vilket kunde tyda på att ev. högflygning var över vid Eriksberg. Därför ställde jag nu kosan till Laxå-området i Närke (där jag bott 1980-1982).

LOKAL:

Åt Göteborgshället, c:a 5 km efter avfarten till Vretstorp på E 3:an, går det en grusväg åt vänster och söderut. Vägen går

så småningom ganska brant uppåt; efter 2 km från korset med E 3:an vid Linddalen är höjden drygt 140 m.ö.h.; en höjning med drygt 50 meter. vägen går förbi en kraftledningsgata vid Lisselängen och brant uppför till Simonstorp och Gatan på en höjd av c:a 190 m.ö.h. efter ytterligare c:a 2 km. Den här vägen är bl.a. kantad med asp; speciellt mycket uppe vid höjderna (Simonstorp, Gatan, Törntorp och Karstorp).

Vid fjärilssamlandet i Laxå-området bestämde jag mig från början av juli att göra minst en - oftast flera - turer per dag med låg fart med mitt lilla "lockbete" för aspfjärilshannar:en "bautastor aspfjärilshona"; min mörkblåa SAAB 99.:::

Det tredje exemplaret denna säsong - en hanne förstås - tog jag vid vad jag trodde var den sista misslyckade turen vid Linddalen den 9.7.1984. Bilen hade åkt som en jo-jo fram och tillbaka från Karstorp till Linddalen. En aspfjäril satt på vägen, vid vägkanten, jag hoppade ut och klippte till med min håv (den har en diameter av 80 cm - utmärkt för aspfjärilsjakt mm.). INGEN REAKTION. Misstroget petade jag litet på aspfjärilen med ett grässtrå. Fortfarande: INGEN REAKTION. Den var mycket riktigt död - påkörd - men helt nykläckt (till det yttre helt oskadad) och mjuk, så den måste ha blivit påkörd bara någon timme tidigare, annars skulle den ha varit torr och styv. Aspfjärilarna - som jag anade - fanns här.

Detta sporrade mig till ytterligare efterforskningar. När jag än en gång - samma dag - åkte mot Lisselängen tittade jag extra noga på vägen, och där, på vägen vid huset Lisselängen låg en aspfjäril - en hanne - vad annars? - det fjärde exemplaret denna säsong - överkörd och det rejält - vingmönstret såg ut som det skrubbats mot en tvättbräda. Där den låg var det ett fuktdrag tvärs över vägen vid Lisselängen - ett utmärkt ställe för aspfjärilar - speciellt hannar - eftersom det bredvid huset gick en kraftledningsgata med en del asp i. Det femte exemplaret hann lyfta samma dag vid Lisselängen innan jag hann bromsa in bilen.

Denna dag, den 9.7.1984, såg jag alltså 3 aspfjärilar, litet av ett rekord, varav jag fångade 2, båda överkörda. Vad månne hända nästa dag?